

1972-1035

G/m. 1035

OK

ERDÉLY ÖRÖKSÉGE

ERDÉLYI EMLÉKÍRÓK ERDÉLYRŐL

RAVASZ LÁSZLÓ BEVEZETÉSÉVEL

CS. SZABÓ LÁSZLÓ KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL
SZERKESZTETTE MAKKAI LÁSZLÓ

IX.

ERDÉLYI ARCOK

AZ ÖNÁLLÓ ERDÉLY SZÜLETÉSÉNEK
NÉGYSZÁZADOS FORDULÓJÁN KIADTA A
FRANKLIN - T Á R S U L A T

ERDÉLYI ARCOK

1791—1867

UJFALVY SÁNDOR, JÓSIKA MIKLÓS, BÖLÖNI FARKAS SÁNDOR,
BOLYAI FARKAS, WESSELÉNYI MIKLÓS ÉS BARABÁS MIKLÓS
ÍRÁSAIBÓL

BEVEZETTE

TAVASZY SÁNDOR

FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA
BUDAPEST

1. Az életrajzírói feladaton túleső személyiség-kutatás feladata a személyiséget alkotó jegyek feltalálása. Alkotó jegyeken értjük az ethikai személyiség legmélyebb rétegének a fundamentális tényezőit, amelyek azonban nemcsak alkotják és alakítják a személyiséget, hanem mint értékjegyek, ethikai síkban, tevékenyvé is teszik azt, biztosítják a személyiség dinamizmusát. Valamely személyiség igazi becsét csak akkor tudjuk igazán és mélyen megítélni, ha tekintetbe vesszük ezeket a vonásokat. Nem elég tehát a személyiséget a külső alkotásaiból, köztevékenységéből, általában a közéleti munkájából kiindulva ítélni meg, hanem bele kell tekintenünk szellemisége legmélyebb rugóiba; fel kell ismernünk azokat a szubsztanciális vonásokat, amelyek a személyiségnek a kisugárzó hatását indokolják s amelyek biztosítják maradandó jelentőségét.

Ha igaz az, hogy minden magyar személyiségben van bizonyos tragikus vonás, amely abban mutatkozik meg, hogy életfolyása tele van fájdalmas törésekkel, életműve pedig befejezetlen marad, a meg-nem-értés következtében pedig a keserű lemondások hangulata tünetkezik minden magyar személyiségben, — még inkább igaz ez, ha az erdélyi személyiségekre gondolunk. Igaz, hogy a különbség csak fokozati, de nem minőségi, hiszen a nagy-magyar élétsík csak valamivel nyújt gazdagabb lehetőségeket a személyiség kibontakozásához, mint az erdélyi, végeredményében mindenikben való élet, tövisek között hánykolódó élet. De éppen itt van aztán a magyar személyiségek különös becse, hogy a tövisek nemcsak sebzik és vérét ontják, hanem mindig mélyebbre szállóvá is teszik. A magyar önismeret és a magyar önépítés számára éppen ezért nincs áldásosabb feladat mint nagyon gyakran behatolni magyar személyiségek strukturájába, igazi lelki találkozást létesíteni

T A R T A L O M J E G Y Z É K

	Oldal
TAVASZY SÁNDOR : Bevezetés.....	V
UJFALVY SÁNDOR emlékirataiból.....	I
Szemelvények «Emlékiratainak» Kolozsvárt, 1941-ben, Gyalui Farkas gondozásában megjelent kiadása 16—33., 108—122., 168—171., 203—206., 171—184. és 99—107. lapjairól.	
JÓSIKA MIKLÓS : Emlékirat	42
Teljes szövegközlése «Emlékirata»-a I. kötetének (Pest, 1869.).	
BÖLÖNI FARKAS SÁNDOR naplója	112
Teljes szövege a K. Papp Miklós által a Kolozsvári Nagy Naptárban (1865) és a Magyar Polgár Nagy Naptárában (1869—70) közölt naplónak.	
BOLYAI FARKAS önéletírása	139
Teljes szövege a Marosvásárhelyi ref. kollégium 1894—95. évi értesítője 272—281. lapjain Koncz József által közölt önéletírásnak, melyet Bolyai a Magyar Tudományos Akadémia elnökének küldött meg.	
WESSELÉNYI MIKLÓS naplójából.....	148
Részlet. Először közölte P. Szathmáry Károly a Vasárnapi Ujság 1888. évi folyamában a 666—667., 682—684., 698—700., 718. és 730. lapokon.	
BARABÁS MIKLÓS emlékirataiból	171
Részletek «Emlékiratai»-nak az Olcsó Könyvtárban (1255—1258. szám) megjelent kiadása 5—112., 160—180. és 191. lapjairól.	
<i>Az időrendi táblázat azonos lévén a X. kötetével, annak végén található.</i>	
<i>Az írók életrajzi adatai e kötet sajátos összeállításának megfelelően a bevezetésben található.</i>	